

PROLOOG

Ühel külmal ja rõskel detsembrikuu õhtupoolikul kümme minutit pärast viit lamas Joshua Kane Manhattani kriminaalkohtu hoone kõrval pappkastist asemel ja mõtles ühe mehe tapmisest. Mitte *ükskõik millise* mehe. Ta mõtles ühe kindla mehe peale. Kane oli mõnikord ka varem, kas metroos või lihtsalt möödujaid jälgides, mõelnud juhuslikult tema vaatevälja sattunud nimetu newyorklase tapmisest, see on tõsi. See võis olla blond sekretär, kes luges metroorongis armastusromaan, või Wall Streeti pankur, kes eiras vihma-varju viibutades tema palveid visata mõni münt, või koguni laps, kes hoidis ülekäigurajal ema käest kinni.

Mis *tunne* oleks neid tappa? Mida nad ütleksid viimase hinge-tõmbe saabudes? Kas nende silmad muutuvad hetkel, kui nad lähevad ühest maailmast teise? Neid mõtteid mõlgutades tundis Kane, kuidas naudingut säbarlaintetus levis soojusena üle kogu ta keha.

Ta vaatas kella.

Üksteist minutit viis läbi.

Päevavalgus asendus hämarusega ja tohutud varjud ujutasid üle kogu tänava. Ta vaatas taevasse ja nautis seda valguse tuhmumise aega, otsekui oleks keegi lambile katte peale tõmmanud. Hämarus sobis ta eesmärgiga. Tumenev taevast viis Kane'i mõtted uuesti tapmisele.

Ta oli juba kuus viimast nädalat siin lamanud ja polnud selle aja vältel peaaegu millelegi muule mõelnudki. Ta arutles tundide kaupa sõnatult, kas see mees peaks surema. Kui selle mehe elu või surma küsimus kõrvale jätta, oli kõik muu tal juba hoolikalt kavandatud.

Kane ei riskinud liialt. Nii oli nutikam. Kui sa tahad jääda märkamatuks, pead olema ettevaatlik. Selle oli ta juba ammu selgeks

saanud. Mehe ellu jätmine oli riskantne. Mis siis, kui nende teed kunagi tulevikus ristuvad? Kas ta tunneks Kane'i ära? Kas ta suudaks pusletükid kokku panna?

Aga mis siis, kui Kane ta tapab? Sellise asjaga on alati seotud rohkesti ohte.

Kuid need ohud olid Kane'ile tuttavad, neid oli ta juba varem korduvalt ja edukalt vältinud.

Postiauto keeras kõnnitee äärde ja jäi otse Kane'i kõrval seisma. Autojuht, turske viiekümnele lähenev postitöötaja vormis mees tuli kabiinist välja. Kõik käis korrapäraselt nagu kellavärk. Kui mees Kane'ist möödus ja personali uksest kohtuhoonesse sisenes, ei pööranud ta tänaval lebajale mingit tähelepanu. Ei pennigi kodutule. Täna mitte. Ka eelnenud kuuel nädalal mitte. Mitte kunagi. Ja korrapäraselt nagu kellavärk mõtles Kane kohe, kui postiljon temast mööda astus, sellele, kas ta peaks mehe tapma.

Tal oli otsustamiseks kaksteist minutit.

Postiljoni nimi oli Elton. Ta oli abielus ja kahe teismelise lapse isa. Kord nädalas, kui ta abikaasa arvates jooksmas läks, käis ta hoopis ülehinnatud deli poest toitu ostmas, talle meeldis lugeda pehmes köites romaane – neid hankis ta dollar tükk ühest väikesest poest Tribeca asumis – ja neljapäeviti prügi välja viies olid tal jalas karvased toasussid. Mis *tunne* oleks vaadata, kuidas ta sureb?

Joshua Kane'ile meeldis jälgida teispoosusse siirduvate inimeste emotsioone, kõigil olid need erinevad. Kaotus, lein ja hirm mõjusid talle sama uimastavalt ja sama rõõmupakkuvalt kui planeedi parimad mõnuained.

Joshua Kane polnud selline nagu teised inimesed. Keegi polnud tema sarnane.

Ta vaatas kella. Kaksikümmend minutit viis läbi.

Aeg tegutseda.

Ta sügas habet, mis kattis nüüd kogu lõua ja põsed. Arutledes omaette, kas mustus ja higi lisavad ta välimusele koloriiti, ajas ta end aeglaselt pappkastilt püsti ja sirutas selga. Liigutamine kandis ta ihulõhnad talle ninna. Kuus nädalalt polnud ta vahetanud ei sokke

ega aluspesu, kuus nädalat polnud ta duši all käinud. See hais oli lämmatav.

Kane vajas midagi, mis mõtted kasimatuselt kõrvale viiks. Tema jalgade juures vedeles võidunud nokkmüts, paari dollari jagu münte sees.

Kane'ile pakkus rahuldust teekond missiooni lõpptulemuse suunas. Nägemine, kuidas kõik laabub täpselt nii, nagu ta oli ette kujutanud. Ja ometi tekitas pisut juhuslikkust Kane'is põnevust. Elton ei saaks kunagi teada, et tema saatus otsustati just praegusel hetkel ning et seda ei teinud Kane, vaid münt – kas tuleb kull või kiri. Kane võttis veeranddollarilise, viskas õhku, püüdis kinni ja vajutas käeseljale. Kuni münt külmas hingeauru pilves keerles, otsustas Kane, et kull tähendab Eltoni surma.

Ta vaatas münti, mis säras värskest tema mustusest parkunud naha taustal, ning naeratas.

Postiautost kümne jala kaugusel seisis *hot dog*'i müügikäru. Müüja teenindas parajasti üht pikka meest, kellel polnud mantlit. Ilmselt oli ta äsja kautsjoni vastu vabanenud ja tähistas seda päris toiduga. Müüja võttis mehelt kaks dollarit ja osutas sildile käru alumisel serval. Grillvorstipiltide kõrval rippus ühe advokaadi reklaam koos telefoninumbriga.

**KAS SIND VAHISTATI?
SÜÜDISTATAKSE KURITEOS?
HELISTA EDDIE FLYNNILE.**

Pikk mees lõi hambad kuuma *hot dog*'i, noogutas ja kõndis minema just sel hetkel, kui Elton kolme hallist juteriitest postikotti tassides kohtuhoonest välja astus.

Kolm kotti. See oli kinnitus.

Täna oli see päev.

Tavaliselt ilmus Elton välja kahe või vahel ainult ühe postikotiga. Kuid iga kuue nädala tagant tuli ta kolme kotiga. Just seda lisakotti oligi Kane oodanud.

Elton keeras auto tagaukse lukust lahti ja viskas esimese koti sisse. Kane lähenes aeglaselt, parem käsi välja sirutatud.

Teine kott lendas esimese järel autosse.

Kui ta kolmandat kotti võttis, kiirustas Kane Eltoni poole.

„Hei, vennas, kas sul münte on?“

„Ei,“ vastas Elton ja viskas viimase koti autosse. Ta sulges parempoolse uksetiiva, haaras siis vasakpoolsest ja virutas selle kinni sellise jõuga nagu mees, kes pole auto omanik. Asja võti on õige ajastus. Kane sirutas kiiresti käe, paludes peopesale paari dollarit. Autouks haaras Kane'i käe kaasa ja hoog oli nii suur, et Kane'i käsi jäi sulguva ukse vahele.

Kane'i ajastus oli täpne. Ta tundis, kuidas metalliservad lihasse löikusid ja jäset muljusid. Kane haaras käest kinni, karjatas ning vajus põlvili, jälgides, kuidas Elton kätega peast haarab, silmad šokist suured ja suu ammuli. Hoo mõjul, mille Elton oli uksele andnud, ja selle raskuse tõttu oli Kane'i käsi kahtlemata tõsiselt viga saanud. See vigastus oli kindlasti raske. Hulgimurd. Ulatuslik trauma.

Kuid Kane oli eriline. Just nii oli ema talle alati öelnud. Ta karjatas veel kord. Kane tundis, et peab andma hea etenduse: vähim, mida ta sai teha, oli teeselda valu.

„Jumal küll, vaata, kuhu sa oma käed topid. Ma ei teadnud, et su käsi seal oli ... Sa ... Palun vabandust,“ puterdas Elton.

Ta põlvitas Kane'i kõrvale ja palus veel kord vabandust.

„Minu meelest on luu katki,“ ütles Kane, kuigi ta teadis, et luumurdu ei saa olla. Kümme aastat tagasi oli suurem osa luust asendatud metallplaatide, varbade ja kruvidega. See vähene luu, mis alles jäi, muudeti selle abil tublisti tugevamaks.

„Pagan, pagan, pagan ...“ kordas Elton ringi vaadates, teadmata, mida teha.

„See polnud minu süü,“ halises Elton, „aga ma võin kiirabi kutsuda.“

„Ei. Nemad ei aita mind. Nad viivad mind EMO-sse, seal jäetakse mind kogu ööks ratastega raamile ja lõpuks saadetakse minema. Mul pole ravikindlustust. On üks arstikeskus, siit kõige

rohkem kümne kvartali kaugusel. Nemad ravivad kodutuid. Vii mind sinna,“ ütles Kane.

„Ma ei saa sind viia,“ vastas Elton.

„Miks?“

„Ma ei tohi autosse kaassõitjaid võtta. Kui keegi näeb sind postiautos istumas, võin tööst ilma jääda.“

Kane ohkas kergendatult: Elton püüdis postiteenistuse reeglitest kinni pidada. Ta oli sellega arvestanud.

„Pane mind siis taha. Seal ei näe mind keegi,“ pakkus Kane lahenduse.

Elton vaatas auto avatud uksepoolt.

„Ma ei tea ...“

„Ma ei varasta midagi, ma ei saa kätt liigutada, ilma et valust karjuma hakkaksin,“ veenis Kane teda, ise õrnalt käsivart silitades ja oiates.

Elton kõhkles hetke, kuid nõustus. „Hästi. Aga ära postikottide lähedale mine. Kokku lepitud?“

„Kokku lepitud,“ vastas Kane.

Ta oigas, kui Elton ta maast üles tõstis, ja karjus, kui Eltoni käed tema arvates vigastatud kohale liiga lähedale sattusid. Pisut hiljem istus Kane juba ida suunas sõitva postiauto kaubaruumi metallpõrandal ja tõi vastuseks teekonarustel rappumisele kuulda-vale sobivaid häälistsusi. Kaubaruum oli kabiinist eraldatud, seega ei saanud Elton teda näha ja ilmselt ka mitte kuulda, kuid Kane pidas paremaks, lihtsalt igaks juhuks, pisut kära teha. Vähene valgus pääses kaubaruumi ainult väikse mullilisest klaasist katuseluugi kaudu.

Nad olid vaevu kohtuhoone juurest sõitma hakanud, kui Kane otsis mantli sisetaskust välja vaibanoa ja löikas läbi kolme pealmise, kohtuhoonest pärit postikoti kinnitused.

Esimene kott polnud õige. Tavalised ümbrikud. Teine samuti.

Kolmas kott oli see, mida ta otsis.

Selles suures kotis olid teistsugused, kuid samas sarnased ümbrikud. Igale neist oli trükitud punane riba, millel seisis valgete

tähtedega: „SEE SAADETIS TULEB KOHE AVADA. AMETLIK KOHTUKUTSE. TÄHTIS.“

Kane ei avanud neist ühtegi, vaid laotas lihtsalt ümbrikud põrandale. Selle käigus sorteeris ta välja kõik naistele adresseeritud kirjad ja pani need kotti tagasi. Poole minuti pärast lebas ta ees umbes seitsekümmend ümbrikku. Ta pildistas neid viiekaupa digikaameraga ja peitis aparadi seejärel uuesti riiete vahele. Pilte sai hiljem suurendada, siis oli tal aega neile kirjutatud aadressidesse ja nimedesse süveneda.

Töö tehtud, pistis Kane kõik kirjad kotti tagasi ja tõmbas kotid kinni kaasa võetud uute sulguritega. Neid polnud kuigi raske hankida, sest sama brändi tooteid kasutati nii kohtumajas kui ka postkontoris.

Kane sirutas jalad põrandal välja ja kulutas ülejäänud aja kaameraekraanilt ümbrikufotode uurimiseks. Nende hulgast leiab ta kindlasti täiuslikult sobiva isiku. Ta teadis seda. Ta lausa *tundis* seda. Põnevus pani ta südame kiiremini lööma. See oli nagu elektri-vool, mis hakkas jalgadest ülespoole tõusma ja täitis rinna ootusega.

Kuna auto oli Manhattani tihedas liikluses korduvalt peatunud ja uuesti liikuma hakanud, kulus Kane'il paar sekundit taipamaks, et kaubik on sihtkohta jõudnud. Ta pani kaamera ära. Tagauks avati. Kane haaras teeseldud vigastusega käest. Elton kummardus autosse, ulatades talle käe. Hoides hellalt vigastatud kätt, sirutas Kane välja teise käe ja haaras Eltoni käsivarrest. Ta ajas end püsti. See oleks olnud nii lihtne, nii kiire. Ta oleks pidanud vaid kindlalt jalule tõusma ja tõmbama. Ainult pisut suruda ja ta oleks saanud valvuri kaubikusse vinnata. Vaibanuga oleks läbinud ühe sujuva liigutusega selja tagant Eltoni kaela ja jõudnud seejärel piki lõualuud unearterini.

Elton aitas Kane'i ettevaatlikult autost välja, otsekui oleks too klaasist, ja astus koos temaga arstikeskusse.

Münt oli näidanud kirja: ta peaks Eltoni ellu jätma.

Kane tänas oma päästjat ja jälgis tema lahkumist. Mõne minuti pärast lahkus Kane arstikeskusest ja astus tänavale, kontrollides enne

hoolikalt, ega postiauto pole tagasi tulnud vaatama, kas temaga on ikka kõik korras.

Autot polnud kuskil näha.

Samal õhtul hiljem väljus jooksuriietes Elton oma lemmikdelipoeist, ühes käes pooleldi söödud Reubeni võileib ja teises pruun paberkott toidukaubaga. Äkitselt seisis Eltoni ees pikk puhtaks aetud lõuaga korralikult riides mees, kes tõkestas tal tee ja sundis teda peatuma pimeduses katkise tänavalaterna all.

Joshua Kane nautis karget õhtut, hea ülikonna ja puhta kaela tunnet.

„Ma viskasin veel kord kulli ja kirja,“ ütles ta.

Kane tulistas Eltonit näkku, astus nobedalt mööda pimedat puisteed edasi ja kadus. Selline kiire ja lihtne hukkamine ei pakkunud Kane'ile naudingut. Ideaalis oleks ta tahtnud veeta paar päeva koos Eltoniga, kuid selleks polnud tal aega.

Ta pidi palju asju korda ajama.

Kuus nädalat hiljem

ESMASPÄEV

ESIMENE PEATÜKK

Minu selja taga kohtusaalis ei istunud ühtegi ajakirjanikku. Mitte ühtegi pealtvaatajat. Ei ühtki mures pereliiget. Ainult mina, mu klient, süüdistaja, kohtunik, stenografist ja kohtuametnik. Oh, ja muidugi istus saali nurgas ka kohtu turvamees, kes vaatas salamahti oma nuti-telefonist Yankeesi mängu.

Ma olin Manhattani kriminaalkohtus, mis asub majas Center Street 100, ühes kaheksanda korruse väikeses kohtusaalis.

Saalis polnud ühtegi kõrvalist inimest, sest see kohtuasi ei läinud kellelegi korda. Tegelikult ei läinud see ka süüdistajale kuigi palju korda ja kohtunik oli kaotanud huvi kohe, kui luges politsei süüdistuslehte: uimastite kasutamisega seotud varustuse omamine. Süüdistaja nimega Norman Folkes polnud töötanud kusagil mujal kui ainult ringkonna-prokuratuuris. Norm oli kuus kuud tagasi pensionile jäänud ja seda oli kohe näha: tema särgi ülemine nööp oli lahti, ülikond jättis mulje, otsekui oleks see ostetud juba Reagani ajal, ja põski kattev kahepäevane habemetüügas oli tema juures ainus, mis tundus olevat puhas.

Kohtunik Cleveland Parksi nägu meenutas õhust tühjaks jooksnud õhupalli. Ta toetas pea ühele käele ja kallutas end kohtuniku laua kohale.

„Kui kaua me peame veel ootama, härra Folkes?“ küsis kohtunik Parks.

Norm vaatas kella, kehtas õlgu ja vastas: „Palun vabandust, teie kõrgeausus, ta peaks iga hetk kohale jõudma.“

Naisametnik krabistas enda ees laual paberitega. Seejärel valitses ruumis jälle vaikus.

„Härra Folkes, lihtsalt teadmiseks: te olete väga kogenud süüdistaja ja loodetavasti teate, et miski ei ärrita mind rohkem kui hilinimine,“ sõnas kohtunik.

Norm noogutas. Palus veel kord vabandust ja sikutas särgi kaelust, kohtunik Parksi lõug hakkas värvi muutma. Mida kauem Parks pidi siin istuma, seda punasemaks ta nägu muutus. See näitas otseselt kohtuniku ärrituse taset. Ta ei tõstnud kunagi häält ega viibutanud süüdistavalt sõrme, vaid lihtsalt istus ja kees vihast. Parks vihkas hilinemist ja seda teadsid kõik.

Minu klient, viiekümne viie aastane endine tänavaprostituut Jean Marie kallutas end mulle lähemale ja sosistas: „Eddie, mis siis saab, kui võmm ei tule?“

„Ta tuleb,“ vastasin ma.

Ma teadsin, et võmm ilmub välja. Kuid ma teadsin ka seda, et ta jääb hiljaks.

Ma olin selle ise korraldanud.

Seda nippi sai kasutada ainult niisuguse süüdistajaga nagu Norm. Ma olin avalduse süüdistuse tagasivõtmiseks sisse andnud kaks päeva tagasi vahetult enne kella viit õhtul, kui vastav ametnik oli juba koju läinud. Aastatega kogunenud kogemuste põhjal teadsin ma väga hästi, kui kiiresti selles kantseleis pabereid läbi vaadatakse ja kohtuistungite aegu määratakse. Arvestades nende töö hulka oli varaseim võimalik kohtuistung aeg ilmselt täna ja kohtu kantselei pidi vaba kohtusaali leidmisega vaeva nägema. Sellised istungid peetakse tavaliselt pärastlõunal, kella kahe paiku, kuid nii süüdistaja kui ka kaitsja saavad vaid paar tundi varem teada, millises kohtusaalis see toimub. Sellest polnud midagi. Normil oli hommikupoolikul teiste kohtuasjadega tegemist ja minul samuti. Tavaliselt paluti suvalise kohtusaali ametnikul arvutist vaadata, millises ruumis meie asi sel päeval arutusele tuleb. Kuulnud kohtuametnikult istungi toimumispaiga ja aja, oleks iga teine süüdistaja võtnud mobiiltelefoni ja helistanud oma tunnistajatele, et teatada, kuhu ja millal nad peavad tulema. Kuid Norm mitte. Tema ei kandnud telefoni kaasas. Ta ei uskunud neisse. Tema arvates levitasid need igasuguseid kahjulikke raadiolaineid. Ma otsisin Normi hommikupoolikul üles ja ütlesin talle pärastlõunase istungi toimumispaiga. Norm uskus, et ta tunnistaja teeb just seda, mida ta ka ise oleks teinud, kui ma poleks talle

kohtusaali numbrit öelnud: tema tunnistaja oleks pidanud kohtusaali numbrit vaatama tahvlilt.

Tahvel asub kohtumaja ametnike tööruumis, mis kannab numbrit 1000. Seal, trahvimaksmise järjekordade vahel, seisab valge tahvel nimekirjaga, millised kohtuistungid sel päeval toimuvad. Tahvel peab tunnistajatele, võmmidele, süüdistajatele, juuratudengitele, turistidele ja advokaatidele täpselt teada andma, milline kohtuprotsess millises selle hoone ruumis mingil hetkel toimub. Umbes tund enne istungi algust läksin ruumi 1000 ning otsisin selga hoolikalt ametniku poole hoides tahvlilt meie istungi üles, hõõrusin saalinumbri maha ja kritseldasin selle asemele uue. Lihtne trikk. Mitte selline, nagu need pikad ohtlikud operatsioonid, mida ma oma kümne aasta pikkuse petturikarjääri jooksul ette võtsin. Pärast advokaadiks saamist lubasin endale vaid üksikuid vanade kommete juurde põikamisi.

Teades, kui kaua tuleb selles majas lifti oodata, eeldasin, et mu pettemanööver hoiab Normi tunnistajat umbeks kümme minutit kinni.

Uurija Mike Granger hilines kohtusaali kakskümmend minutit. Uks mu selja taga avanes, kuid ma ei pööranud kohe pead. Kuulsin ainult Grangeri samme kivipõrandal, need kõlasid umbes samas taktis kohtunik Parksi sõrmede trummeldamisega laual. Kuid siis kuulsin ma veel teisi samme. See sundis mind selja taha vaatama.

Grangeri kannul astus kohtusaali kallis ülikonnas keskealine mees ja istus tagumisse ritta. Teda polnud raske ära tunda – heledad juuksed, telesineja valgete hammaste rida ja kontoritöötaja kahvatu jume. Rudy Carp kuulus seda sorti advokaatide hulka, kes nägid vaeva selle nimel, et nende juhtumid jõuaksid kuude kaupa õhtustesse uudistesse, ta esines Court TV-s, tema näopilt ilmus ajakirjade esikaanel ja ta oskas kohtusaalis sellele hästi kaasa aidata. Ametlik tähtede advokaat.

Ma polnud temaga varem kordagi kohtunud. Minu jahimaa oli hoopis teine seltskond. Rudy käis kaks korda aastas Valges Majas õhtusöögil. Mina jõin koos kohtunik Harry Fordiga kord kuus

odavat Šoti viskit. Kunagi olin lubanud märjukesel endast võitu saada. Enam mitte. Kord kuus. Mitte rohkem kui kaks klaasi. See asi oli mul kontrolli all.

Rudy viipas minu suunas. Ma pöörasin pead ja nägin, kuidas kohtunik uurija Grangerit jõllitab. Kui ma uuesti tahapoole vaatasin, viipas Rudy jälle. Alles nüüd sain aru, et ta lehvitab mulle. Viipas vastu, pöörasin näo kohtuniku poole ja püüdsin uuesti keskenduda. Kõigist pingutustest hoolimata ei suutnud ma välja nuputada, mille pagana pärast tema minu protsessile sattus.

„Tore, et saite aega meiega ühineda, uurija,“ salvas kohtunik Parks.

Mike Granger oli läbi ja lõhki vana kogunud New Yorgi võmm. Ta kõndis ülbelt, võttis relva vöölt, sülitas nätsu välja ja laksas selle kabuurile ning torkas kogu kupatuse süüdistaja laua alla. Kohtusse ei tohtinud relvi kaasa võtta. Korrakaitstjad oleksid pidanud oma kabuuri turvameestele ette näitama. Kuid turvad lasksid veteranvõmmidel tavaliselt läbi lipsata, kuigi ka nemad teadsid, et tunnistajapinki ei tohi relva tuua.

Granger püüdis oma hilinemist selgitada. Kohtunik Parks löikas ta jutu pearaputusega läbi. Hoiä oma jutt tunnistuse andmise ajaks.

Ma kuulsin Jean Marie'd ohkamas. Blondeeritud juuste vahelt paistsid tumedad juuksejuured ja ta sõrmed värisesid, kui ta käe suu juurde tõstis.

„Ära muretse. Ma ütlesin sulle juba: sa ei lähe vanglasse,“ julgustasin teda.

Ta oli kohtusse tulnud, seljas uus must pükskostüüm. See sobis talle – andis pisut enesekindlust.

Samal ajal, kui mina püüdsin Jeani rahustada, hakkas Norm asjaga pihta ning kutsus Grangeri tunnistama. Granger andis vande ja Norm laskis tal ette kanda Jeani kinnipidamise põhipunktid.

Granger oli sõitnud tol öhtul üle 37. tänava ja Lexingtoni ristmiku, kui märkas Jeani, kott käes, massaažisalongi ees seismas. Ta teadis, et naisel oli prostituuditöö ajast paturegister. Granger peatas auto ja lähenes naisele. Tutvustas ennast ja näitas ametimärki. Ta

ütles, et nägi just sel hetkel *uimastite kasutamise*ga seotud varustust, mis ulatus välja Jeani suurest paberkotist.

„Mis see uimastite kasutamise varustus oli?“ küsis Norm.

„Kõrs. Tavapäraselt kasutavad sõltlased seda narkootikumide ninna tõmbamiseks. Ma nägin seda täiesti selgelt tema kotist välja ulatumas,“ vastas Granger.

Kohtunik Parksi see ei üllatanud, kuid ta pööritas sellegipoolest silmi. Uskuge või mitte, kuid viimase poole aasta jooksul oli New Yorgi politsei uimastite tarvitamise varustuse omamise põhjendusega vahistanud ja arestikambrisse pistnud pool tosinat afroameerika noormeest, kelle juurest leiti joogikõrs, mis oli tavaliselt torgatud läbi karastusjooği tpsi kaane.

„Ja mida sa siis tegid?“ esitas Norm järgmise küsimuse.

„Minu meelest on uimastitarvitamise vahendite nägemine inimeste käes piisav põhjus. Preili Mariel on registris juba uimastitega seotud kuritegusid, sellepärast otsisin ta koti läbi ja leidsin seal uimasteid. Viis väikest marihuanapakikest koti põhjas. See oli alus vahistamiseks.“

See kõlas, nagu ootaks Jeani vangla. Teine narkosüüdistus kaheteistkümne kuu jooksu. Seekord ei mingit katseaega. Talle mõistetakse ilmselt kaks-kolm aastat. Tegelikult mulle meenutati, et ta oli selle süüteo eest juba mõnda aega kinni istunud. Pärast vahistamist veetis ta kolm nädalat trellide taga, enne kui mul õnnestus ta kautsjoni vastu vabaks saada.

Ma küsisin Jeanilt selle vahistamise kohta. Ta rääkis mulle tõtt. Jean räägib mulle alati tõtt. Uurija Granger oli tema juures peatunud, lootes saada tasuta teenust oma auto tagaistmel. Jean vastas, et ta pole enam prostituut. Seejärel tuli Granger autost välja, haaras naise koti ja kui ta seal sees rohtu nägi, muutus ta toon: võmm teatas, et tahab nüüdsest peale viisteist protsenti Jeani teenistusest, vastasel korral vahistab ta naise kohe sealsamas.

Jean vastas talle, et maksab juba kahele 17. jaoskonna patrullpolitseinikule kümme protsenti ja selle põhjal paistab, et nad ei tee oma tööd. Need võmmid tundsid Jeani ja pöörasid pilgu temalt kõrvale. Taustast hoolimata oli Jean patrioot. Ta pakkus ainult USA-s

kasvatatud marihuaanat, mis oli pärit Washingtoni osariigi litsentsiga farmidest. Suurem osa Jeani klientidest olid eakad inimesed – nad suitsetasid kanepit artriidivalude leevendamiseks või glaukoomi puhul. Tema püsikliendid olid inimesed, kellega polnud probleeme. Jean käskis Grangeril jalga lasta, kuid too vahistas naise ja mõtles oma loo välja.

Muidugi ei saanud ma kohtus seda tõestada. Ma ei kavatsenud seda proovidaagi.

Kui Norm istus, tõusin ma püsti, kõhatasin hääle puhtaks ja kohendasin lipsu. Säätisin jalad õlgade laiuselt harki, võtsin lonksu vett ja ajasin selja sirgu. Otsekui ennast mugavalt sisse seades ja olles valmis Grangerit vähemalt paar tundi küsitلهma. Võtsin enda eest laualt kausta vahelt ühe paberilehe ja esitasin Grangerile esimese küsimuse.

„Uuri ja, teie sõnade kohaselt hoidis kaebelune kandekotti paremas käes. Me teame, et see oli suur pruun paberikott. Seda on raske ühe käega hoida. Kas ma sain õigesti aru, et ta hoidis kotti sangadest, mis on kinnitatud koti ülemise serva külge?“

Granger vaatas mind nagu meest, kes raiskab ta väärtuslikku aega labaste ja rumalate küsimustega. Ta noogutas ja tema suunurka ilmus naeratus.

„Jah, ta hoidis kotti sangadest,“ vastas Granger. Seejärel vaatas ta enesekindlalt süüdistaja laua poole, otsekui andes teada, et see on nüüd tehtud: Norm ja Granger olid tänaseks valmistudes arutanud kindlasti omavahel teatud pikkusega kõrte seadusepärasest kasutamisest. Granger oli selleks rohkem kui valmis. Ta oli oodanud suurt vaidlust kõrre ja selle üle, kas see on ainult limonaadi joomiseks – blaa-blaa-blaa.

Rohkem sõnagi lausumata istusin oma kohale. Minu esimene küsimus oli ühtlasi mu viimane.

Ma nägin, kuidas Granger vaatas mind kahtlustavalt, otsekui oleks keegi tema taskust midagi näpanud, kuid ta polnud selles kindel. Norm kinnitas, et tal pole soovi tunnistajat uuesti küsitلهda. Uuri ja Granger lahkus tunnistajapingist ja ma palusin Normil ulatada mulle kolm asitõendit.

„Teie ausus, selle juhtumi asitõend number üks on kott. See kott,“ ütlesin ma ja tõstsin üles kinnipitseeritud läbipaistva tõendikoti, mille sees oli pruun McDonald’i logoga paberkott. Kummardusin ja võtsin laua alt enda McDonald’i koti. Tõstsin ka selle võrdluseks üles.

„Need kaks kotti on ühesuurused, täpselt. Selle koti sügavus on kakskümmend tolli. Ma sain selle täna hommikul McDonald’ist koos hommikueinega,“ selgitasin ma.

Panin mõlemad kotid käest ja võtsin järgmise asitõendi.

„See on süüdistatavale kuulunud koti sisu, mis võeti mu kliendilt ära vahistamise õhtul. Asitõend number kaks.“

Kinnipitseeritud asitõendikotis oli viis väikest marihuaanapakki. Kõigi nende sisu kokku kallates oleks hommikuhelveste kausis ruumi üle jäänud.

„Asitõend number kolm on standardne McDonald’i joogi-kõrs. Selle kõrre pikkus on kaheksa tolli,“ ütlesin ma tõendikotti üleval hoides. „See on identne kõrrega, mille ma täna hommikul McDonald’ist sain.“ Ma tõstsin ka enda kõrre üles ja panin siis lauale.

Panin tõendikotis marihuaanapakid oma McDonald’i kotti, hoides seda kohtuniku jaoks üleval. Siis võtsin kõrre, hoidsin seda püstiselt ja lasksin kotti kukkuda, hoides samal ajal teise käega sangadest.

Kõrs kadus vaateväljast.

Ma ulatasin koti kohtunikule. Ta vaatas seda, võttis kõrre välja ja laskis sellel uuesti kotti kukkuda. Ta tegi seda veel mõne korra ja sättis kõrre isegi marihuaanapakkide peale püsti. Kõrre ülemine ots jäi tubli viis tolli koti servast madalamale. Ma teadsin seda, sest olin sama asja ise järele proovinud.

„Teie ausus, kohtu stenografist saab seda kontrollida, kuid ma panin tähele, et uurija Granger ütles oma tunnistuses kõrre kohta: *ma nägin seda, täiesti selgelt, tema kotist välja ulatumas*. Kaitsja möönab, et kõrs võib välja paista siis, kui kott on kokku rullitud või käärdatud ja seda hoitakse madalamalt. Kuid uurija Granger kinnitas oma tunnistuses, et minu klient hoidis kotti sangadest. Teie ausus, see on viimane õlekõrs – nii-öelda.“

Kohtunik Parks tõstis käe. Ta oli piisavalt kuulnud. Ta pööras end istmel ja vaatas Normi poole.

„Härra Folkes, ma olen uurinud seda kotti ja kõrt ning asju, mis asusid selle koti põhjas. Ma ei ole nõus, et uurija Granger võis näha kõrt koti ülemisest servast kõrgemale ulatumas. Sellele toetudes polnud tal läbiotsimiseks piisavat alust ja kõik selle käigus kogutud tõendid on seetõttu tagasi lükatud. Sealhulgas ka kõrs. Leebelt väljendudes olen ma mures mõne politseiniku viimase aja suundumuse pärast klassifitseerida joogikõrred ja muud süütu esemed narkootikumide tarvitamise vahendiks. Olgu sellega kuidas on, aga teil pole tõendeid vahistamise põhjendamiseks ja ma lükkan kõik süüdistused tagasi. Ma olen kindel, et teil oleks mulle veel palju öelda, härra Folkes, kuid sellel pole mõtet – te jäite pagana palju *hiljaks*.“

Jean võttis mul kaela ümbert kinni, seejuures mind peaaegu lämmatades. Patsutasin õrnalt ta käsivart ja ta laskis mind lahti. Pärast arve saamist ta vist ei taha mind enam kallistada. Kohtunik tõusis koos meeskonnaga püsti ja lahkus kohtusaalist.

Granger tormas välja, sihtides mind lahkudes nimetissõrmega. Ma ei pööranud talle tähelepanu, olin selliste asjadega harjunud.

„Millal ma võin siis oodata, et sa apellatsioonisse annad?“ küsisin nüüd Normilt.

„Mitte selles elus,“ vastas ta. „Granger ei püüa nii madala tase-mega tegelasi nagu sinu klient. Selle vahistamise taga oli ilmselt midagi suuremat, millest ei mina ega sina kunagi teada ei saa.“

Norm korjas asjad kokku ja läks mu kliendi järel kohtusaalist välja. Nüüd jäin ma Rudy Carpiga kahekesi. Ta plaksutas käsi, naeratus ta näol tundus ehtne.

Rudy tõusis püsti ja ütles: „Palju õnne, see oli ... muljetavaldav. Ma vajan viis minutit sinu ajast.“

„Mille jaoks?“

„Ma tahan küsida, kas sa võtaksid teise advokaadi koha suurimas mõrvaprotsessis, mida siin linnas on eales nähtud.“